

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 23.04.2022

Sayı: 758

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 23/04/2022 14:46
Sayı: E-120.10-1005160

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenen "Cumhurbaşkanına Hakaret Suçu"nun uygulamasında mağduriyetlerin yaşanıp yaşanmadığının araştırılması, suçun hukukilik ve adillik ilkelerine uygun olup olmadığının değerlendirilmesi, toplum vicdanında bu suçun mevcut durumunun tespiti amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim. 20.04.2022

İbrahim Halil ORAL
Ankara Milletvekili

GEREKÇE

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun (TCK) "Devletin Egemenlik Alametlerine ve Organlarının Saygınlığına Karşı Suçlar" başlığı altında yer alan 299. madde ile "Cumhurbaşkanına Hakaret Suçu" düzenlenmiştir. Bu maddede "Cumhurbaşkanına hakaret eden kişi, bir yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır" hükmü yer almaktadır. Ayrıca 2005 yılında 5377 sayılı kanunla yapılan düzenleme ile "Suçun alenen işlenmesi hâlinde, verilecek ceza altıda biri oranında artırılır" hükmü de getirilmiştir. Hakaret suçu diğer taraftan genel manada yine TCK'nin 125 – 131 sayılı maddeleriyle düzenlenmiştir. Buna göre Cumhurbaşkanı'na hakaret suçu genel hakaret suçuna göre en az 2 kat fazla ceza öngörmektedir. 2004 yılında yapılan TCK düzenlemesi sırasında malumu olduğu üzere Türkiye Cumhuriyeti'nde "Parlamenter Sistem" uygulanmaktaydı. Parlamenter Sistem'deki Cumhurbaşkanı devleti temsil eden, tarafsız, birleştirici ve kısıtlı yetkileri olan bir Cumhurbaşkanıydı. Ancak günümüze geldiğimizde Cumhurbaşkanı bu sıfatlarından farklılaşmış, partili hale gelmiştir. Ayrıca yürütme erkini tek elden kullanır hale gelmiştir. Bu bağlamda günümüzde Parti Genel Başkanı olabilen ve geçmişte Başbakanların yürüttüğü görevleri çok geniş haliyle yürüten bir Cumhurbaşkanlığı modeli vardır. 2004 yılında yapılan düzenlemenin gerekçesinde şu ifadeler yer almaktadır: "Cumhurbaşkanının Devleti temsil etmesi ve Anayasada belirtilen görev ve yetkileri göz önüne alınarak onun kişiliğine yöneltilen hareketin bir bakıma Devlet kuvvetleri aleyhine cürümlerden sayılması gerektiği düşüncesinden hareketle bu madde kaleme alınmış ve Cumhurbaşkanına karşı hakaret müstakil bir suç hâline getirilmiştir." Günümüzde bu gerekçenin sakatlandığı aşikardır. Bugün Cumhurbaşkanı devletin varlığından öte hükümeti temsil eden bir makamdır. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin çelişkilerinden olan bu durum Cumhurbaşkanı'na hakaret suçunun da yeniden tanımlanmasını ya da tamamen kaldırılmasını değerlendirme sahasına almaktadır. Pek çok hukukçu bu suçun kaldırılmasını teklif etmektedir. Yürütmeye dair bütün yetkileri kullanan ve toplum tarafından eleştirilerin de bizzat muhatabı olan Cumhurbaşkanı günümüzde eski haliyle olan Cumhurbaşkanı gibi değerlendirilemez. Bu durum zaten açılan dava sayılarına da yansımaktadır. 2021 verilerine göre Cumhurbaşkanı'na hakaret davalarının sayıları dönemlere göre şu şekildedir:

Süleyman Demirel - 158 dava

Ahmet Necdet Sezer - 163 dava

Turgut Özal - 207 dava

Kenan Evren - 340 dava

Abdullah Gül - 848 dava

Recep Tayyip Erdoğan - 38 bin 581 dava

Toplamda ise Recep Tayyip Erdoğan'ın döneminde Cumhurbaşkanına hakaret suçundan savcılıklarda görülen toplam soruşturma sayısı ise 160 bin 169'a ulaşmıştır.

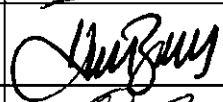
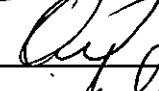
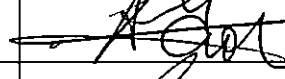
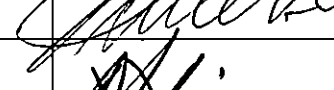
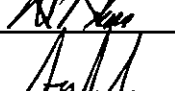
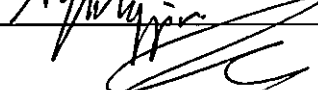
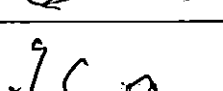
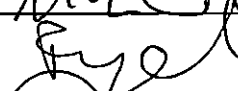
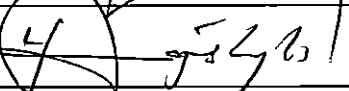
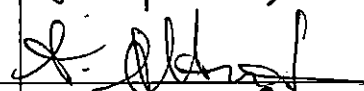
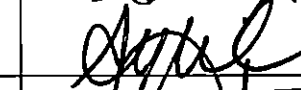
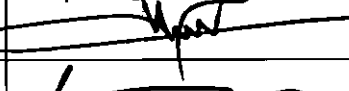
Bugüne geldiğimizde pek çok siyasetçi, gazeteci, fikir adamı ya da genel anlamıyla vatandaşımız bu suçtan kovuşturulmaktadır. Bu noktada suçun tanımıyla ve kanuni durumuyla birlikte uygulanması ve dava süreçleri de öne çıkmaktadır. Hakaret suçunda delillerin karartılması ya da kaçma gibi sebepler gerekçe gösterilerek tutukluluk süreleri artırılmaktadır. Bu durum da toplum vicdanını yaralamaktadır. Toplumun pek çok kesiminden çok basit sebeplerle bu davalara muhatap olan ve cezaevine girme durumu yaşayan vatandaşlarımız bulunmaktadır. Ağır eleştiri sayılabilecek pek çok durum hakaret olarak takdir edilmektedir. Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik kriz, sığınmacı felaketi, adaletsizlik ve diğer sorunlara yönelik toplumun sert tepki vermesi doğaldır. Bu hal ortada iken Cumhurbaşkanına Hakaret suçunun siyasi bir araç olarak kullanıldığı algısı da toplumda yerleşmektedir.

Son günlerde İYİ Parti Gençlik Kolları üyesi olan 20 yaşındaki bir üniversite öğrencisi olan Alp Emeç'in sosyal medya hesabında 15 dakika kalmış bir "atasözü" sebebiyle tutuklanması, gazeteci Sedef Kabaş'ın benzer bir paylaşım sebebiyle tutuklanması toplum vicdanını yaralamıştır. Pek çok gazeteci, sanatçı, akademisyen, siyasetçi özellikle bu soruşturmaların muhatabı olmaktadır.

Soruşturma sayılarının artması, toplum vicdanının yaralanması bu hususun tekrar değerlendirilerek, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde ortak bir akılla kurulacak Meclis Araştırma Komisyonu ile değerlendirilerek kanuni düzenlemelere kaynak sağlanması elzemdir.

Meclis Araştırması Önergesinin İmza Çizelgesi

AD SOYAD	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Ümit BEYAZ	İSTANBUL	
Orhan Çetirler	Eğirne	
Ahmet Kamil ERÖZAN	Bursa	
Arslan Kaya	Bursa	
İmam Hüseyin Filiz	Gaziantep	
Behiç Gelik	Manisa	
Maei CİRİŞİ	Burdur	
Hasan Suteri	Antalya	
Ahmet GELİK	İstanbul	
Ayhan Adnan Sezgin	Aydın	
Faruk Balı	Antalya	
Mehmet BOĞUR	Manisa	
Fahriye Kılıç	Konya	
Yavuz Akın	İstanbul	
Ahmet Altınkaya	Antalya	
AYLIN CESUR	ISPARTA	
Dursun ATAŞ	Kayseri	
Mehmet Mehmet GÜLHAĞLARI	Adana	
Ayhan EREL	Aksaray	